

Skattanevndin mælir til at avjöld og punktgjöld til brennievni verður umlagd.

Ongin skattaumlegging í hesum valskeiðnum

Álitið frá skattakommisjónini liggur í eini skuffu – og ongin umlegging hendir í hesum valskeiðnum

Árni Gregersen

GREINING: 1. desember í fjør kom skattakommisjónin, sum landsstýrskvinnan við figgjarmálum, Kristina Háfossi, Tjóðveldi, setti, við einum álitið.

Álitið mælir til fleiri skattaumleggingar og mælir til at hetta verður fyrirrekað til at seta í gildi 1. januar næsta ár.

Men enn er sjalvt fyrirreikingararbeiðið og stóðutakan til tilmælini í álitinum, ikki byrjað. Og sum svilst, so kemur heldur onki útspæl, so broytingar og umleggingar kunnu gerast til komandi figgjarár.

Orsøkirnar eru helst fleiri, men tá ið Løgtingið kemur saman aftur á ólavsøku ferður farið undir seinastu tingsetuna í hesum valskeiðnum og tá er ikki vanligt, at stórar lógarbroytingar verða gjørdar. Og als ikki í lógum, sum raka einstaka borgaran, so nógv, sum tilmælini í álitinum gera.

Skattakommisjónin sigur, at skipanin við inntøkuskatti og mvg riggar ómetaliga væl í Føroyum – ja í veruleikanum munandi betur enn í flestu grannalondum okkara.

Skipanin við inntøkuskatti virkar væl og smidliga í Føroyum.

Føroyska afturhaldsskipanin, sum er týðandi partur av innkrevjingini av inntøkuskatti, er helst millum mest framkomnu og smidligastu afturhaldsskipanir í heiminum.

Í fleiri av grannalondum okkara, eru tað arbeiðsgevararnir, sum afturhalda inntøkuskattinum hjá lóntakarunum. Hetta ger, at tað almenna av og á missir skattainntøkur, til dømis tá ið fyrirkur fara av knóranum.

Føroyska skipanin virkar. Tað vísa skattaeftirstøðurnar, sum eru munandi minni í Føroyum enn í Danmark og sammett við Danmark kostar skattainkrevjingin munandi minni í Føroyum.

Eisini skipanin við meirvirðisgjaldið í Føroyum og saman við inntøkuskattaskipanini og skattanevndin mælir tí til, at bert smáar broytingar verða gjørdar á hesum øki.

Ov fáir møguleikar troysttir

Tá tað er sagt, so er ein onnur niðurstøða hjá nevndini, at luftfalsliga fáar skatta- og inntøkukeldur verða troysttir. Tey siga, at skattagrundarlagið væl kann breiðkast nakað.

Álitið sigur, at føroyska skatta-

trýstið í persónliga skattinum er at kalla ájavnt við tað í øðrum framkomnum londum, sum hava almennar vælferðarskipanir, sum kunnu samanberast við okkara.

Ymisku sløgin av skattum og avgjöldum ávirka atferðina hjá tí einstaka og fyrirkur á ymiskan hátt.

Tvey sera týðandi krøv eru til eina góða skattaskipan. Hesi eru, at samansetingin av skattum og avgjöldum ávirkar atferð og avgerðir sum minst, og at hon samstundis minkar ójavnan í inntøku og nýtslumøguleikum millum fólk.

Nevndin skrivar í álitinum, at størsti fyrimunurin við at breiðka skattagrundarlagið, soleiðis at fleiri ymisk sløg av skattum eru í skattaskipanini, er, at skatturin á hvørt einstakt skattaslagið kann vera lægri, og harvið ávirkar hvørt skattaslag eisini avgerðir og atferð sum minst.

Nýtslugjöld eru vanligari í summum øðrum framkomnum londum, men vælferðartænastrur eru í høvuðsheitum skattafiggjaðar í øllum londunum í Evropa.

Nýtslugjöld á endabrákan av almennum tænastrum eru ikki millum stóru inntøkukeldurnar hjá tí almenna í nøkrum av framkomnu londunum, sum vit vanligar sammeta okkum við.

Ein stóru vansi við vælferðarbrúkaragjöldum er, at tey ofta hava sera stóran sosialan ójavna við sær. amanumtikið eru vansarnir við brúkaragjöldum somikið álvarsamir, at tað er óhugsandi, at brúkaragjöld kunnu gerast ein týðandi inntøkukelda til figging av almennum vælferðartænastrum í Føroyum ella í øðrum framkomnum londum.

Lækka inntøkuskattin

Hóast vit ikki hava eitt serliga høgt persónskattatrýst í Føroyum, so mælir nevndin kortini til at lækka henda skattin. Hon mælir eisini

til, at marginals-kattirnir á lág- og miðalinntøkum verða lækkaðir.

Føroyar eru eitt lítið land, og umsitingarlíga orkan er avmarkað.

Skattanevndin heldur tað tí neyvnan vera skilagott hjá okkum at seta í verk eina fløkta og torskilda

argjaldið í vegskattinum verður strikað.

Nevndin torir ikki av álvara at mæla til ognarskatt, tí til tess finst ongin politiskur vilji í Føroyum. Hinvegin verður mælt til eitt húsatænastugjald.

Valið nærkast, so ongar stórbroytingar verða gjørdar í hesum umfari.

avgjaldsskipan við ymiskum avgjöldum á útlát av ymiskum loftevnum.

Kostnaðurin av eini tilikari skipan, millum annað umsitingarlíga kostnaðurin, hevði sannlíkt verið væl størri enn vinningurin.

Skattanevndin mælir heldur til at seta í verk jøvn og einföld avgjöld á nøgdirnar av brennievni, sum verða innfluttar til landið ella sum verða keyptar av endabrákarum.

Ein tilik skipan er lættari at umsita og rakar helst toluliga væl veruliga kostnaðin av umhvørvisdálking og útláti.

Samlaðu avgjöldini á bensin og serstakliga diesel eru lág í Føroyum sammett við í øðrum framkomnum londum.

Skattanevndin mælir til at hækka samlaðu avgjöldini (punktgjald og brennioljugjald tilsamans) á bensin og diesel upp í 3,50 kr./l og til at lækka vegskattin á dieselbilar soleiðis, at vegskatturin verður hin sami sum fyrir bensinbilar. Hetta merkir, at sonevnda útjavning-

Skattanevndin mælir til, at eitt húsatænastugjald verður álíknað á allar privatpersónar, sum eiga eini bústaðarhús ella íbúðir.

Mælt verður til, at húsatænastugjaldið verður álíknað á hvørja bústaðareind sær.

Húsatænastugjaldið kann sammetast við eitt brúkaragjald, sum skal figgja part av útreiðslunum, sum kommunurnar hava av at veita ymiskar tænastrur í sambandi við hús og íbúðir.

Húsatænastugjaldið, sum skattanevndin mælir til at seta í verk, fer kortini ikki at figgja allar útreiðslurnar, sum kommunurnar í dag hava av at veita tænastrur í sambandi við hús og íbúðir.

Nevndin mælir til, at húsatænastugjaldið verður 1000 krónur um mánaðin fyrir sethús og eitt sindur minni fyrir íbúðir.

Hetta er ein partur av tí, sum nevndin mælir til, men sum nevnt er onki veruligt fyrirreikingararbeiði til umleggingina farið í gongd.

Kristina Háfoss, landsstýrskvinna við figgjarmálum, setti eina nevnd at gera eitt álit um hvussu skatturin kann umleggast.